

**participació
ciutadana**

programa formació 2010

Diputació de Girona
www.ddgi.cat

221
municipis

programa formació 2010

Presentació

Des del Servei de Participació Ciutadana de la Diputació de Girona us presentem aquest programa de formació en participació ciutadana per a l'any 2010, amb la voluntat que les persones vinculades a l'Administració local de les comarques gironines puguin adquirir més coneixements i capacitació en temes de participació ciutadana i, per tant, continuar millorant la qualitat de la gestió de l'Administració. Esperem que aquest programa sigui un espai de reflexió, de debat, d'intercanvi d'experiències i de consolidació del coneixement i l'experiència de les nostres comarques.

La programació dels cursos i tallers d'aquest any és en forma de mòduls, seguint les demandes i les avaluacions dels cursos dels programes de formació del 2008 i 2009. Aquests any us tornem a oferir la possibilitat de sol·licitar cursos per a equips de govern, adaptats a les necessitats d'horaris i espais de cadascú.

Aquest programa anual de formació inclou cursos organitzats específicament pels ajuntaments o consells comarcals, i d'altres organitzats per la Diputació amb la col·laboració d'ajuntaments i de la Direcció General de Participació Ciutadana del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya. El programa s'imparteix distribuït entre diferents municipis, per tal d'equilibrar-lo territorialment i per facilitar-vos la planificació de la formació al llarg de l'any.

Espero que el programa de formació d'aquest 2010 s'adeqüi a les vostres necessitats per tal que seguim millorant la gestió de les polítiques locals a les nostres comarques.

Estanislau Puig i Artigas
Diputat de Participació Ciutadana i Habitatge

Modalitats formatives

Mòduls formatius

Aquest any el programa de formació està estructurat en mòduls formatius de 10 i 20 hores de durada, repartits en cursos o tallers de 5 hores cadascun. Els cursos estan organitzats pel Servei de Participació Ciutadana de la Diputació. Alguns mòduls s'imparteixen en diferents ajuntaments de les comarques gironines a fi de descentralitzar la formació, i d'altres, en espais de la mateixa Diputació de Girona.

Els continguts dels mòduls, el professorat, la data i l'espai s'especifiquen a cada curs.

Cursos organitzats per ajuntaments o altres administracions

Són cursos o jornades que s'organitzen amb la col·laboració del Servei de Participació Ciutadana, que en fa la difusió, i que tracten de temes relacionats amb la participació ciutadana.

Curs a demanda

És un curs bàsic de participació ciutadana, de tres hores de durada, que s'ofereix als ajuntaments i que va dirigit exclusivament a l'equip de govern i als treballadors. El curs es pot fer en els espais i durant els horaris que més convinguin a cada ajuntament, sempre que hi hagi un mínim d'assistents.

Finalitat

Aquest programa de formació té la finalitat de facilitar eines conceptuals i instrumentals per impulsar la participació ciutadana, donar a conèixer experiències interessants per tal de millorar les polítiques de participació ciutadana dels municipis i crear un espai de trobada i d'intercanvi d'experiències entre professionals.

Destinataris

Responsables tècnics i polítics de l'Administració local interessats en aquesta matèria, en especial els que desenvolupen tasques de gestió i promoció de la participació, i representants d'entitats i estudiants.

Inscripcions

La inscripció a tots els cursos s'ha de fer a través de la pàgina web <http://www.ddgi.cat/participaciociutadana>, de la Diputació de Girona. Tots els cursos i jornades són gratuïts.

* La persona inscrita es compromet a assistir a la formació escollida i a avisar amb antelació de qualsevol incidència que li impedeixi assistir-hi.

La inscripció a les jornades o cursos organitzats per altres administracions es farà mitjançant el telèfon, adreça, enllaç o persona que s'especifica, i que lliurarà el certificat d'assistència.

El Servei de Participació Ciutadana es reserva el dret d'anul·lar els cursos que no assolixin un nombre mínim d'inscrits.

Certificat d'assistència

Es lliurarà un certificat d'assistència a les persones que, com a mínim, hagin assistit al 80 % de les hores lectives de cada mòdul formatiu, o d'un curs o taller en concret.

Calendari

Índex (vegeu calendari)

● **Mòdul 1. Laboratori d'idees sobre la qualitat democràtica i la participació "De les institucions a la ciutadania. L'acció Institucional"**

Sessió 1. "Assumim que no sabem, o no volem, innovar"

Noves maneres de treballar per la democràcia des del món local

Olot - 07/05/2010

Sessió 2. "La participació i la democràcia són realment el mateix?"

Banyoles - 14/05/2010

● **Mòdul 2. Introducció a la participació ciutadana**

Què, qui, com, quan, perquè i eines de la participació ciutadana

Girona - 19/05/2010

La comunicació en els processos de participació

Girona - 26/05/2010

■ **Curs de dinamitzador participatiu**

La Bisbal d'Empordà - 03/06, 17/06, 01/07, 15/07, 16/09, 30/09, 07/10,
21/10, 04/11 i 18/11/2010

● **Mòdul 3. Tècniques de creativitat aplicada a la participació**

Associacionisme. Relació entitats – administració

Sessió 1:

Figueres - 02/06/2010

Sessió 2:

Santa Coloma de Farners - 09/06/2010

● **Mòdul 4. Habilitats personals del tècnic de participació**

Motivació

Girona - 02/09/2010

La negociació en el marc de la participació ciutadana

Girona - 09/09/2010

Assertivitat

Girona - 16/09/2010

Recursos personals per a la gestió de conflictes

Girona - 23/09/2010

● **Mòdul 5. Introducció a la participació ciutadana per a equips de govern**

Participació ciutadana i gestió local

programa formació 2010

MÒDUL 1. LA QUALITAT DEMOCRÀTICA I LA PARTICIPACIÓ **“DE LES INSTITUCIONS A LA CIUTADANIA. L'ACCIÓ INSTITUCIONAL”**

(Laboratori d'idees, 10 hores)

Laboratori d'idees sobre la qualitat democràtica i la participació

Sessió 1. “Assumim que no sabem, o no volem, innovar”

Noves maneres de treballar per la democràcia des del món local

Calendari: Divendres 7 de maig

Horari: de 9 a 14 h

Dinamitzador: Narcís Pou

Lloc: Consell Municipal de Cooperació i Solidaritat. C/ Proa, 16. 17800 - Olot

Continguts:

L'objectiu de la sessió és desenvolupar idees i maneres de treballar per la democràcia des del món local, a partir d'una taula rodona inicial amb representants de diferents consultores amb una llarga experiència en aquest camp, que ens ajudaran a reflexionar i generar d'idees.

- Més enllà dels tallers...
- Estem ancorats en unes metodologies concretes?
- Per participar cal pressupost... però tant? Estem gestionant bé els pressupostos en els processos participatius?

Ponents: Daniel Tarragó, Yolanda Jiménez, Anna Grabalosa, Xavier Fähndrich

Laboratori d'idees sobre la qualitat democràtica i la participació
Sessió 2. La participació i la democràcia, són realment el mateix?

Calendari: Divendres 14 de maig

Horari: de 9 a 14 h

Dinamitzador: Narcís Pou

Lloc: Museu Darder. Plaça dels Estudis, 2. 17820 - Banyoles

Continguts:

L'objectiu de la sessió és treballar idees sobre la democràcia i la participació, aplicades al món local, a partir d'una taula de contrast d'opinions al voltant de la democràcia i la participació, que ens ajudi a la reflexió i la generació d'idees.

- Conceptes de democràcia i participació
- Significat dels conceptes
- Democràcia i participació, són el mateix?
- Contradiccions entre el que proposem a la ciutadania i el que realment, i legalment, poden decidir
- Més informació i transparència i menys debats?

Ponents: Fernando Pindado i Alfons Martinell

Currículums:

Fernando Pindado. Llicenciat en dret per la UAB, ha estat secretari tècnic de la Comissió de Participació de la Federació de Municipis de Catalunya i membre de la Comissió Tècnica de Participació de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies. Actualment és el subdirector general de Participació en l'Àmbit Local de la Direcció General de Participació Ciutadana, del Departament de Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya. Autor de nombrosos treballs: *La participació ciutadana a la vida de les ciutats; Bases, mètodes i tècniques per a la participació ciutadana; La participación no se improvisa, i Del reglamento a la carta de derechos ciudadanos.*

Alfons Martinell. Mestre i Llicenciat en Filosofia i Lletres per la UAB, és Doctor en Pedagogia per la Universitat de Girona. Ha estat Director General de Relacions Culturals i Científiques de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECI). Actualment és Director de la Càtedra Unesco de Polítiques Culturals i Cooperació i professor de la UdG, universitat on ha desenvolupat diferents càrrecs. Va treballar com a tècnic de cultura i educació de l'Ajuntament de Girona des del 1980 fins el 1992. Autor de diversos llibres, articles i treballs en el camp de la gestió cultural, polítiques culturals, cultura i desenvolupament, cooperació cultural internacional, educació en el temps lliure, gestió municipal i educació social.

programa **formació 2010**

MÒDUL 2. INTRODUCCIÓ A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

(curs, 10 hores)

Què, qui, com, quan, per què i eines de participació ciutadana

Calendari: dimecres 19 de maig

Horari: de 9 a 14 h

Lloc: Diputació de Girona. Sala de Premsa de l'edifici de Can Cugat.
Pujada de Sant Martí, 5. 17004 - Girona

19
de maig

Continguts:

- Què és la participació?
- Participar per a què?
- El procés de participació: la planificació, l'execució i el resultat (avaluació, devolució i seguiment)
- Eines per a la participació: els tallers de participació, eines per a la dinamització d'espais consultius i de debat permanents i/o temporals
- El disseny d'un procés participatiu: aspectes a tenir en compte
- La participació ciutadana en les polítiques públiques. Quan i per què ens plantegem obrir un procés de participació ciutadana? Quin és el nostre objectiu? Com ho fem? Què hem de tenir en compte? Quines tècniques podem utilitzar?
- L'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació

Professora: **Yolanda Jiménez.** Llicenciada en sociologia. Directora d'E1DOS Dinamització Social. Professora i tutora de pràctiques del Màster en Participació i Polítiques Locals de la UAB. Professora i tutora d'equips de pràctiques del Postgrau en Participació i Comunicació de la UdG. Té una àmplia experiència professional en participació ciutadana i desenvolupament comunitari.

La comunicació en els processos de participació

Calendari: Dimecres 26 de maig

Horari: de 9 a 14 h

Lloc: Diputació de Girona. Sala de Premsa de l'edifici de Can Cugat .
Pujada de Sant Martí, 5. 17004 - Girona

26
de maig

Continguts:

Presentació els coneixements bàsics (conceptes i eines) de les pràctiques comunicatives en els processos de participació ciutadana. Estudi de la incidència i les repercussions de la gestió comunicativa en l'àmbit de participació, entenen la gestió comunicativa com a un factor que influeix de forma important en la bona gestió d'un procés participatiu.

- Comunicació i participació, per a què?
- Què és *comunicar*?

- Evolució de la comunicació: registres i àmbits de comunicació pública
- Fonaments de la comunicació com a factor activador de la participació: conèixer, sentir, actuar
- Comunicació i participació, com?
- El cicle de comunicació
- Els elements del cicle comunicatiu
 - Objectius
 - Continguts
 - Públics

Visió pràctica

- Alguns exemples de bones pràctiques comunicatives associades a processos participatius
- Aprenentatges i conclusions finals

Professors: Guillem Rovira Fabré i Cristina Perotti Canela

Currículums:

Guillem Rovira

Llicenciat en ciències polítiques i de l'administració per la Universitat Autònoma de Barcelona i Màster Interuniversitari en gestió pública (UAB-UPF-ESADE-EAPC). Ha estudiat a l'Institut d'Études Politiques de París. Ha treballat en diversos processos de participació ciutadana en temes de joventut (Fundació Jaume Bofill, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de Vic) i ha col·laborat en projectes d'investigació en l'àmbit d'administració i polítiques públiques (IGOP). Actualment és membre de l'equip de Sinergia Value-Gaps Innova, grup especialitzat en comunicació pública i social.

Cristina Perotti Canela

Llicenciada en ciències polítiques i de l'administració per la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona. Màster en relacions públiques i organització d'esdeveniments per la IL3-Universitat de Barcelona. Formació en l'àmbit de la comunicació i en eines de creixement professional (*coaching*). Ha treballat a l'Oficina del President, de Jefferson Parish, a Louisiana (Estats Units). Actualment és membre de l'equip de Sinergia Value-Gaps Innova, grup especialitzat en comunicació pública i social.

Curs de dinamitzador participatiu (Seminari, 50 hores)

Organitza: Consell comarcal del Baix Empordà

Calendari: Dijous 03/06, 17/06, 01/07, 15/07, 16/09, 30/09, 07/10, 21/10, 04/11 i 18/11/2010

Horari: de 9.30 a 14.30 h

Lloc: Consell Comarcal del Baix Empordà. C/ Tarongers, 12 (Can Salamó). 17100 La Bisbal d'Empordà

Inscripcions:

A través del correu electrònic: msalvador@baixemporda.cat; o del telèfon: 972 642 310 (Mariona Salvador)

Continguts:

- La participació. Concepte, bases i criteris. Daniel Tarragó
- Processos, tècniques i metodologies. Marta Martorell
- Organització i disseny de les dinàmiques. Begonya Oltra
- Com dinamitzar reunions. EIDOS
- La dinamització a l'espai públic. EIDOS
- Dinàmiques per a la creativitat grupal. Com dissenyar una dinàmica de debat. EIDOS
- Perfil del facilitador. Funcions i aptituds. GREC
- Gestió del conflicte en el taller participatiu. Límits de la mediació. GREC
- Elaboració d'informes del taller participatiu. GREC
- Formació, comunicació i participació. Rubén Martín

Professors: Daniel Tarragó, Marta Martorell, Begonya Oltra, EIDOS, GREC i Rubén Martín

MÒDUL 3. TÈCNiques DE CREATIVITAT APLICADA A LA PARTICIPACIÓ.

(taller, 10 hores)

Associacionisme. Relació entitats - administració

Calendari: Dimecres 2 i 9 de juny

Horari: de 9 a 14 h

Dinamitzadors: Pau Martinell i Nia Farreres

Lloc: **Primera Sessió:** Sala de Plens del Consell Comarcal de l'Alt Empordà. C/ Nou, 48
17600 - Figueres.

Segona Sessió: Sala de Plens del Consell Comarcal de la Selva. Passeig Sant Salvador, 25-27. 17430 - Santa Coloma de Farners

Continguts:

Conèixer i aplicar tècniques de creativitat en l'àmbit de les relacions entre el món associatiu i l'Administració pública. Al final del taller cada participant tindrà un conjunt de noves idees que podrà desenvolupar des del propi lloc de treball.

- Introducció teòrica de les eines bàsiques de creativitat
- Definició del focus creatiu
- Aplicació directa d'alguna tècnica concreta
- Exploració de tècniques alternatives
- Avaluació i gestió de les idees

Professors: **Pau Martinell i Nia Farreres**

Currículums:

Pau Martinell. Llicenciat en filosofia i màster en gestió cultural. Exerceix de director del centre cívic Santa Eugènia, de l'Ajuntament de Girona. Dins de la Xarxa de Centres Cívics de Girona, n'ha estat el tècnic representant en les sessions del grup de treball Equipamientos Municipales de Proximidad. Gestión de Calidad de la Fundación Kaleidos (període 2001-2003). Professor associat de la Universitat de Girona en els estudis de pedagogia.

Nia Farreres. Diplomada en educació social i tècnica sociocultural. Exerceix d'educadora social als Serveis Bàsics d'Atenció Social de l'Ajuntament de Girona. Formadora en habilitats socials, comunicació, atenció a la diversitat i acollida als nouvinguts. Gestió i coordinació de les accions culturals i festives en l'àmbit municipal (període 1999 -2003, a Albelda, Osca).

MÒDUL 4. HABILITATS PERSONALS DEL TÈCNIC DE PARTICIPACIÓ

(Taller, 20 hores)

Motivació

Calendari: dijous, 2 de setembre

Horari: de 9 a 14 h i

Lloc: Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona. Edifici Giroemprèn – Ala B Sales del Dipsalut, 1r. pis. C/ Pic de Peguera, 11. 17003 - La Creueta, Girona

Continguts:

L'objectiu d'aquest curs és donar eines i recursos personals als tècnics per ajudar-los a potenciar la seva motivació en la feina, així com augmentar la motivació de les persones amb qui treballen en els òrgans i processos participatius.

La intel·ligència emocional com a marc de referència

Què puc fer per motivar-me

Els aspectes motivadors en la feina

El perfil motivacional de la persona

Professor: Antoni Valls. Consultor en desenvolupament directiu de HUMAN SUCCES.

Anteriorment, ha ocupat càrrecs directius a diverses organitzacions nacionals i estrangeres, a Espanya, Veneçuela i Puerto Rico. Des de l'any 2001 és formador habitual en activitats de formació sobre habilitats directives a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i en altres administracions públiques. És autor de nou llibres sobre habilitats directives i intel·ligència emocional.

La negociació en el marc de la participació ciutadana

Calendari: dijous, 9 de setembre

Horari: de 9 a 14 h

Lloc: Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona. Edifici Giroemprèn – Ala B Sales del Dipsalut, 1r. Pis. C/ Pic de Peguera, 11. 17003 - La Creueta, Girona

Continguts:

Negociar és una activitat que desenvolupem constantment, i com a tal, requereix unes habilitats que ens poden facilitar la consecució dels objectius que perseguim. Podem dir que la negociació és un joc en el qual les regles només estan escrites parcialment. Un procés de negociació implica conèixer la realitat, però no tota; significa donar i esperar a rebre, establir noves vies de relació en cada negociació, conèixer els nostres propis desigs i les necessitats de l'altre.

Aquesta sessió pretén ajudar a reflexionar sobre el que un ja sap, i permetrà l'alumne descobrir noves conductes que l'ajudaran en els diferents processos de negociació que ha de dur a terme, li ensenyarà a observar des d'una perspectiva diferent allò que succeeix cada dia en la seva actuació, i li permetrà veure amb una òptica diferent la seva habilitat i el seu joc com a negociador.

Professor: Carles Mendieta. Psicòleg i consultor en desenvolupament directiu. Soci-director de Nova Consulting Organization SL (NCO). Exdirector de la Fundació Fòrum Ambiental, i de formació continuada de Les Heures / Universitat de Barcelona. Ha intervingut com a consultor/formador a nombroses universitats i empreses privades i públiques, i ha participat en projectes de formació i consultoria a Argentina, Brasil, Bolívia, Colòmbia, Xile, el Salvador, Egipte, Líban, Mèxic, Nicaragua, Portugal, Tunísia i Uruguai. És coautor dels llibres *Ni tu ni jo: com gestionar conflictes* (Editorial Graó); *IT en ti* (Editorial Maikalili); *Como por arte de magia. Los trucos del formador* (Editorial Graó); *Manual de Recursos del Formador* (Ed. Océano).

Assertivitat

Calendari: dijous, 16 de setembre

Hores: 5 hores (de 9 a 14h)

Lloc: Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona. Edifici Giroempren – Ala B Sales del Dipsalut, 1r. Pis. C/ Pic de Peguera, 11. 17003 - La Creueta, Girona

16
de setembre

Continguts:

L'objectiu d'aquesta sessió és donar eines de comunicació assertiva als tècnics per tal de millorar la gestió i dimanització del processos que desenvolupen en el dia a dia.

- El seu paper dins un procés de comunicació efectiu
- Com ser mes assertiu
- Com generar sinergies amb els altres

Professor: Antoni Valls

Recursos personals per a la gestió de conflictes

Calendari: dijous, 23 de setembre

Hores: de 9 a 14 h

Lloc: Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona. Edifici Giroempren – Ala B Sales del Dipsalut, 1r. Pis. C/ Pic de Peguera, 11. 17003 - La Creueta, Girona

23
de setembre

Continguts:

En aquesta sessió analitzarem la gènesi dels conflictes i aprofundirem en les tècniques que permeten gestionar-los per transformar els potencials problemes en oportunitats. En concret, es proposen com a objectius:

- Entendre la gènesi dels conflictes i com s'han d'analitzar en funció de la seva naturalesa
- Analitzar les claus de la gestió dels conflictes i com s'ha d'actuar
- Entrenar en aquelles habilitats interpersonals que l'ajudaran a resoldre o a millorar les situacions de conflicte.

Professor: Carles Mendieta

MÒDUL 5. INTRODUCCIÓ A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA PER A EQUIPS DE GOVERN

(Curs, 3 hores)

Participació ciutadana i gestió local

(a concretar)

Horari: (per concretar)

Lloc: per concretar, segons demanda

Mínim 6 persones d'un municipi o d'un grup de municipis

Continguts:

L'objectiu del curs és introduir els càrrecs electes en el significat de treballar de manera participativa, tant en el marc de gestió de l'Administració com de cara a la ciutadania, i mostrar possibles processos per portar-ho a terme.

Què és la participació ciutadana? Aplicar-la a la presa de decisions públiques i al funcionament de l'Administració.

Per què incorporem la participació a l'Administració pública?

Qui hi pot participar?

Com s'hi pot participar? Diferents òrgans i canals de participació

Quan fem participació? Exemples pràctics d'òrgans i processos de participació

Professores: Raquel Garcia Mesa i Tatiana Mansilla

Currículums:

Raquel Garcia i Mesa

Llicenciada en Ciències Polítiques. Regidora de Participació Ciutadana i Ciutadania de l'Ajuntament de Parets del Vallès. Tècnica de Participació de l'Ajuntament de Terrassa.

Tatiana Mansilla

Llicenciada en dret i en ciències polítiques. Responsable tècnica de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Castelldefels. Col·laboradora en cursos de formació de la Diputació de Barcelona.

programa formació 2010

Col·laboren:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Interior,
Relacions Institucionals i Participació
**Direcció General
de Participació Ciutadana**

Dipsalut
Organisme Autònom de Salut Pública
Diputació de Girona

Ajuntament de Banyoles
Ajuntament de Figueres
Ajuntament d'Olot
Consell Comarcal de l'Alt Empordà
Consell Comarcal del Baix Empordà
Consell Comarcal del Pla de l'Estany
Consell Comarcal de la Selva

Diputació de Girona
Àrea de Cooperació Municipal
Servei de Participació Ciutadana